

Naturrisiko og markeder for naturrestaurering

Standard Morgen – Biologisk mangfold

Øyvind N. Handberg
oyvind@menon.no

Tre budskap

1. Mål om naturrestaurering og etterspørsel etter økologisk kompensasjon
2. Fire mekanismer for å utløse mer naturrestaurering
3. Ulike mekanismer gir ulike krav til koordinering, regler, standarder

	Unngå	Begrense	Restaurere	Kompensere
Areal				
Klima				
Høsting				
Forurensning				
Fremmede arter				

Finansieringsordninger for naturrestaurering

En internasjonal eksempelsamling med relevans for norsk forvaltning

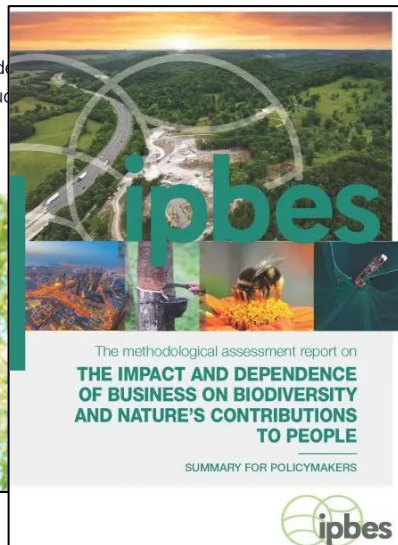
Globale og nasjonale mål; EU og andre peker på økt naturrestaurering

Degraded ecosystems to be restored across Europe as Nature Restoration Law enters into force

The regulation sets binding targets to restore degraded ecosystems to capture and store carbon and to prevent and reduce biodiversity loss.

PRESS RELEASE
15 August 2024 — Directorate-General for Environment — 6 min read

Mål 2 i naturavtalen: Sikre at det innen 2030 er iverksatt effektiv restaurering av **minst 30 prosent av arealene med forringede økosystemer** på land, i elver og innsjøer, langs kysten og i havet, for å forbedre naturmangfold og økosystemfunksjoner og -tjenester samt økologisk tilstand og sammenheng.

Utredningsoppdrag til NTP 2029–2040 (des 2025):
«Vurdere om dagens virkemidler for avbøting, restaurering og kompensasjon for naturtap er tilstrekkelige, og eventuelt anbefale tiltak for mer effektive virkemidler og prosesser for dette i transportsektoren»

Begrenset omfang i dag

Fire mekanismer for å utløse naturrestaurering

Kompensasjonskrav ved nedbygging: økologisk kompensasjon av utbyggere

Markeder for naturbaserte kreditter, f.eks. utløst av kompensasjonskrav

Blandet finansiering («blended finance»): det offentlige reduserer risikoen for private aktører

Betaling for økosystemtjenester: utløse betalingsvilje for spesifikke tjenester, som bedre vannkvalitet, flomsikring, m.m.

Prinsipper for «god restaurering»

Addisjonalitet

Bedre tilstand og utbredelse
av natur

Varighet

«Permanence» - varig
bedring i tilstand og
utbredelse

Unngå **lekkasje** og
andre utilsiktede effekter
Positive nettoeffekter

Legitimitet

Medvirkning, fordelings-
virkninger og aksept

Ulike innretninger setter ulike krav til kunnskap, metode og standardisering

Insentiver, standarder og nye virkemidler

- Naturreisiko er ikke integrert i relevante beslutningsgrunnlag
 - Overinvestering i natur (påvirkning og avhengigheter)
 - Uutnyttede muligheter
- Flere markedssvikter/barrierer
 - Manglende prising eller regulering
 - Målkonflikter og annen manglende koordinering
 - Manglende kunnskap
- Kostnadseffektive løsninger fordrer høy grad av koordinering
 - Integritet er sentralt for kredittmarkeder:
 - Måleproblemet: hva er en «naturenhet» (nedbygging vs. restaurering)?

Menon
Economics